

II/149 ±

ARCHIWUM WSKRZONIÓW

dnia

31.12.39

(524)

Był piękny poranek 17 września 1939 roku. Zaczęła się wojna i poprzedniego dnia niemieckim dywizyjnym oddziałem bombardowania Równa. Stałem przed domem gdy podszedł do mnie ojciec i powiedział, synu niemiecki Polaki ratar będą tu bolszewicy.

Gospodarstwo ojca położone przy lesie niec wsiujszy patrzyliśmy na wschód gdzie z lasu wyłaniała się droga wycieczna traktem. Przeczymicie po pewnym czasie wyłonili się z lasu pierwsi żołnierze. Był towiad. Skoczyli z drogi do nas. Do poradziliśmy poprosili o wodę i zapytali czy byli tu Niemcy.

Babcia mająca dobre języki osyjsli odpowiedzieć że nie było. Przebiedzili że idą nam z pomocą.

Byłem trochę zdziwiony że idą boso, mając buty niewygodne i przetrwane przez ramie. My dzieci owsem biegałismy całe lato boso ale wdrice i dradkowie obci, również nigdy nie widziałem naszych żołnierzy na bosaka. Nie uszło mojej uwagi że cholewy butów były z zielonego brezentu, jak również pasy przy karabinach.

Jeden z nich miał karabin na grubym sznurku.

Byłem z tym obserwowany gdyż ojciec będąc w „brakusach” miał siódło, karabin, szabły i łancz no i odpowiedni mundur z okrągłą czapką z czerwonym otakiem.

Skonczyłem czwartą klasę ale już set trzech lat czytałem książki, między innymi o restauracji. Dradkowie i mamo mieli być restauratorami w 1920 roku lub w 21s.

nie uciekli przez granicę do Polski. Teraz nierzawatem (a może coś usłyszałem) że doznają się tego samego.

2

Charakterem nadal do skóry ale atmosfere tam dla
nas Polaków nie było przyjemne. Było nas waz
2 tygodni ok. 20%, reszta to Ukraińcy.

W grudniu tego roku, nie pamiętam daty, rozpoczęło
się „warkotowanie”. Pod wieczór spadło do domu
kilkadziesiąt osób (Ukraińców); każdy chwycił
co mu spadło w ręce. Wkrótce dom był opuszczony
ze względu na opór jednego z nich na którym
leżała choroba niania. Wiedziałem jak jeden z nich
zostawał do leczenia stare pogięte parafie które
trzymane były w pudełku po butach. Teraz niania
miała premerowu mój taras z książkami.
Było i siośnie poprzednio do wsi ukraińskiej
oddalonej o 3 km. Drob prawdopodobnie każdy
wziął pod pachę gdyż tego nie wiedziałem. Kiedy
krótko przedtym przyjęły one swój ślub wsiadł
Ukraińiec, obecnie milicjant, ten drugi nie
wiedział gdyż rabrali je do grunty. Teraz to
chorze, dom i niania był już wieczór nie zosta-
niono dwóch strzyg. Gdy wszystko uciśnięto jeden
z nich przyniósł w kance bukiet kwiatów reklam
odebrał dupkiem gdyż ten wyjeżdżał je re studium
głównie było opuszczenie albo schładzenie latem
a teraz chyba schowane. Wzrostem parobków re
odebrał to dla dziecka (nieste miłe 1 rok i 4 m. ce)
Poprosił jednak oje aby otworzył ul i dał im miód.
Temperatura na dworze wynosiła -20° i otwarcie ula
skonywało na siołce cały dzień. Z bólem serca wykonał

jednak polecenie. Po pewnym³ czasie nasiadzi
przywieśli nam coś do zjedzenia na kolację, gdyż
roztaliliśmy tylko z tym co mieliśmy na sobie.
Srebrzicie że w trakcie grabieży ojcu udało się w tym
Holm wrócić z domu gdyż chcieli nam się puścić z nóg
buty oficerki. Przed samym wejściem poinformo-
wano nas że już jedzą a nasiada rozebrali do bielizny
- wzięli z frontu w mundury i butach, reperkach.

Buty te ubrał „predsiedatiel” swoje oddejez drewniane
a dopiero trzeci rucio wstąpił do swoje drewniane
stopy. Widzieliśmy że ~~ta grabież~~ że wielu z nich było pod
alkoholem z malarionym chybą u innych „kubolion”
i ta grabież nie odbywała się w ciszy.

Drżki temu że mur nie zniekszał nie mogli
zabrać z piwnicy ramienników jak też po otwarciu do
piwnicy drzwi rozstawił beczki leiszonych opórków
i to było nasza cyrnowość. Pierwsze w pięciu chlebo-
wym ramienniki (paruchów już nie było), opórkami
i kwasem opórkowym. Czasami nasiadzi pod wielkim
strachem coś tam u nocy przywieśli. Najbardziej
gdą padł śnieg i rozpywał ślady tych którzy
wspomogli „wojce ludu”. Samowolno nadzicior
do śmierci ale to nie takie proste, onem osób u tym
ermoro dzieci i matki u ostatnich mieniących się.

Ojciec sam się ukrywał wstrząs że mamy z mozymi
dziećmi nie myśleć i tego w ciszy. Po tym stało
się o dodatkowej cyrnowości do tych ramienników z opórkami.
Dziadkowie byli na utrzymaniu mego ojca, nie mieli
radnego majatku i nie byli przewidziani do wyzwalenia

9 lutego 1940 rodu porównym wierowem, zjawił się ojciec
po dłuższej nieobecności. Przywiozł trochę mięsli słoniny
i nie miał co tam jeszcze być w tym worku. Była
opólna radość. Następnej nocy miał przyjechać sam
mój ojciec i rabraci nas do siebie (ok. 20 km. imię grunna)
Spaliśmy poletem na podłodze wspaniałej stajni wraz
z ojcem. Podobno między cwałami a piętą rano 10⁰⁰
usłyszeliśmy stukanie w drzwi. Ojciec natychmiast otworzył
i robaczył przed sobą kapułę a potem głos: „ruki
w mierech” i „pod ścianką”. Został zremidowany i
prawdopodobnie dla formalności zapytano braci.

Ojciec pośredniczył w radnej braci nie posiadał,
wówczas rabraci w pierwszych dniach wojny i to
było zgodne z prawdą. Na dwore parował mroz
- 40°. W domu było dwóch wojaków. Jeden zwracał
którego milera patroc na nas leżących na stromi
wrestanej na podłodze. Ten drugi pośredniczył w rosta
niem przywrócić do niego wojowników gdyż tu
właści mamy niechętnych nam sąsiadów. Kłócił
ubierał się i robił wszystko, chyba jednak nie miał
na myśli tej stajni a nie innego nie było. Inne
wszystkim jednak kłócił rabraci niekiedy i piętę. To ojciec
wskazywał że trzeba będzie cięci fajp.

Rozprzerzły się fajpi. Ojciec chciał jechać sam bez
braci liważ na niecierkę. Zostało przedtem ustalone
że mama jest w poboczu, gdyż w nocy wadziła ciotkę
i rostanie domowione na tydzień. To jednakże w czasie
ojciec zjadł się rabraci mnie jako najstarszego,
potem zjadł się na brata i w końcu na trójce